

Romantik İlişkilerde Algılanan Sosyal Destek, Bağlanma ve Kadına Yönelik Şiddet Tutumu

Hilal Yardım ^{1*}, Melek Demir ²

¹ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, ORCID: 0000-0001-7742-968X

² Eğitim Fakültesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye, ORCID: 0000-0002-1280-5952

Özet

Bu çalışmanın amacı romantik ilişkilerde algılanan sosyal destek, bağlanma ve kadına yönelik şiddet tutumu arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın örneklemini 18 yaş üstü 429 (%70.9) kadın ve 176 (%29.1) erkek olmak üzere 605 kişi oluşturmaktadır. Bireylerin sosyal destek düzeylerini belirlemek için "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği", bağlanma stillerini belirlemek için "Üç Boyutlu Bağlanma Stili Ölçeği" ve kadına yönelik şiddet tutumunu belirlemek için "İSKEBE Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 16 programından yararlanılmıştır. Demografik değişkenlere göre kadına yönelik şiddet tutumu incelendiğinde, kadınların kadına yönelik şiddet tutumu puanlarının erkeklere göre anlamlı düzeyde daha yüksek; bekârların kadına yönelik şiddet tutumu puanlarının evlilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek; üniversite ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip olanların daha alt düzey eğitim düzeyine sahip olanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görülmüştür ($p < .05$). Yapılan korelasyon analizine göre algılanan sosyal destek ile kadına yönelik şiddet tutumu arasında anlamlı düzeyde pozitif ilişki mevcuttur ($r = .11$, $p < .05$). Kaçınan bağlanma stili ile kadına yönelik şiddet tutumu arasında anlamlı düzeyde negatif ilişki de görülmektedir ($r = .10$, $p < .05$). Ayrıca algılanan sosyal destek ile bağlanma stilleri arasında da anlamlı ilişkiler bulunmaktadır. Regresyon analizinde, analize yalnızca algılanan sosyal destek dâhil olmuş, kadına yönelik şiddet tutumu toplam varyansının %2'sinin algılanan sosyal destek tarafından açıklandığı sonucuna varılmıştır ($R^2 = .02$, $p < .05$).

Makale

Geçmişi:

Alındı:

01/02/2022

Revize Edildi:

27/04/2022

Kabul Edildi:

27/04/2022

Anahtar

Kelimeler:

Algılanan Sosyal Destek;
Bağlanma;
Anahtar Kelime;
Kadına Yönelik Şiddet

Atıf için:

Yardım, H. ve Demir, M. (2022). Romantik ilişkilerde algılanan sosyal destek, bağlanma ve kadına yönelik şiddet tutumu. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 67-79. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/amauefd/1>

*Sorumlu Yazar Hilal Yardım ✉ hilalyardim@icloud.com

ISSN: 2146-7811, ©2022 Amasya Üniversitesi

Perceived Social Support, Attachment and Attitude to Violence Against Women in Romantic Relationships

Hilal Yardım ^{1*}, Melek Demir ²

¹ Graduate School of Educational Sciences, Ondokuz Mayıs University, Samsun, Turkey, ORCID: 0000-0001-7742-968X

² Faculty of Education, Ondokuz Mayıs University, Samsun, Turkey, ORCID: 0000-0002-1280-5952

Abstract

This study aims to examine the relationship between perceived social support, attachment, and attitude toward violence against women in romantic relationships. The sample of the study consists of 605 people, 429(70.9%) women and 176(29.1%) men, who are over the age of 18. In the study, "Multidimensional Scale of Perceived Social Support" was used to determine the perceived social support levels of individuals, "Three-Dimensional Attachment Style Scale" was used to determine the attachment styles, and "ISKEBE Attitude Scale" was used to determine the attitude of violence against women. SPSS 16 program were used for data analysis. According to the correlation analysis, there is a significant positive relationship between perceived social support and attitudes towards violence against women ($r=.11, p<.05$). There is a significant negative relationship between the avoidant attachment style and the attitude towards violence against women ($r=.10, p<.05$). There are also significant relationships between perceived social support and attachment styles. In the regression analysis only perceived social support was included in the analysis, and it was concluded that 2% of the total variance of attitudes towards violence against women was explained by perceived social support ($R^2=.02, p<.05$).

Article History:

Received:
01/02/2022

Revised:
27/04/2022

Accepted:
27/04/2022

Keywords:

Perceived
Social Support;
Attachment;
Violence
Against Women

To cite this article:

Yardım, H. ve Demir, M. (2022). Perceived social support, attachment and attitude to violence against women in romantic relationships. *Amasya Education Journal*, 11(1), 67-79. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/amauefd/1>

*Corresponding Author Hilal Yardım ✉ hilalyardim@icloud.com

ISSN: 2146-7811, ©2022 Amasya University

Giriş

Dünya Sağlık Örgütü (2002)'ne göre şiddet; "fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması" olarak tanımlanmaktadır. Harcar vd., (2008) şiddeti sosyal etkileşim bağlamında incelemiş; kendine yönelen şiddet, kişilerarası şiddet ve toplumsal şiddet olmak üzere üç türde açıklamıştır. Romantik ilişkilerde görülen kadına yönelik şiddet ise kişilerarası şiddet bağlamında incelenen bir türdür.

Romantik ilişkilerde kadına yönelik şiddet, insan haklarının her geçen gün önem kazandığı çağımızda hala çözülememiş bir sorundur. Dünya Sağlık Örgütü 2020 verileri, dünya genelinde her üç kadından birinin yaşamları boyunca en az bir kez birlikte oldukları partnerleri tarafından şiddet gördüğünü ve bu durumun yaygınlığının bölgeye göre değiştiğini göstermektedir (World Health Organization, 2020). Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesi'nde kadına yönelik şiddet; "ister kamusal ister özel alanda meydana gelsin, kadınlara ruhsal, psikolojik veya cinsel acı veren veya verme olasılığı olan veya bu tür eylemlerle tehdit, zorlama veya keyfi olarak özgürlüğünden yoksun bırakmayla karakterize toplumsal cinsiyete dayalı herhangi bir eylemde bulunmak" olarak tanımlanmaktadır (United Nations Human Rights Office Of The High Commissioner, 1993). Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre kadına yönelik şiddet; kadınlara psikolojik, fiziksel ve cinsel zarar verebilecek ve kadının özel hayatındaki özgürlüğünü kısıtlayan her türlü eylemdir (World Health Organization, 1997).

Uzun süredir araştırılan yakın partner şiddeti birçok açıdan değerlendirilmiştir. Güç teorisine göre yakın ilişkilerde kadına yönelik şiddete yönelik tutumu yalnızca toplumsal faktörler değil; aile içinde kadın ve erkek arasındaki güç eşitsizliği ve çocuklukta şiddete tanıklık etme (Straus, 1977), ekonomik sıkıntıların artmasının verdiği gerginlik ve olumsuz çatışma çözme stratejileri (Witt, 1987) gibi aile içi yapılar da etkilemektedir. Feminist-sosyal bakış açısı ise, yakın partner şiddetinin sosyal ve yapısal nedenlerine odaklanır. Buna göre erkekler şiddeti kadınlara hükmetmek ve güçlerini ön plana çıkarmak için kullanırlar. Evrimsel-biyolojik bakış açısı, erkeklerin kadınların sadakatsizliğini önlemek için şiddeti kullandıklarını ileri sürer. Sosyal öğrenme teorisine göre romantik ilişkilerde kadına yönelik şiddet; aile içi şiddete yönelik toleransın (Lewis ve Fremouw, 2001), aile içi çatışma çözme stratejilerinin (Mihalic ve Elliott, 1997) ve şiddet içeren davranışların pekiştirilmesinin (Riggs vd., 2000) çocukluk döneminde modelleme yoluyla içselleştirilmesi sonucu ortaya çıkan bir problemdir. Bağlanma teorisi ise; kaygılı bağlanma stiline sahip bireylerin partnerlerinin özerklik isteğini ayrılık bağlamında değerlendirmesinin; kaçınan bağlanma stiline sahip bireylerin ise partnerinin yakınlığını kendi özerkliği için bir tehdit olarak algılamasının genellikle ilişki içerisinde taraflardan biri ya da her ikisinin şiddete başvurmasına sebep olabileceğini öne sürmektedir (Hazan ve Shaver, 1987). Son yıllarda araştırmalar, yoksulluk, ayrımcılık, stres ve azınlık gruplarının dışlanması gibi kültürel faktörlerin yanı sıra yakın partner şiddetinin psikolojik kaynaklarına da odaklanmaktadır (Klevens vd., 2007).

Yoksulluk, geleneksel ve kültürel değerler, kültürleşme stresi ve ayrımcılık gibi deneyimler nedeniyle özellikle azınlıklarda eş şiddetinin görülme sıklığının toplumun diğer kesimlerine göre daha yüksek olduğu ileri sürülmektedir (Jasinski, 2001). Yüksel-Oktay (2015) kadına yönelik şiddetin risk faktörlerini çeşitli çalışmalardan derleyerek şu şekilde belirlemiştir: Ekonomik koşullar, eğitimsizlik, kötü aile koşulları (anne-babanın benliğinin zayıf olması, kontrol yeteneğinin yetersiz olması ve tutarsız davranışlar, ailenin şiddete karşı duyarsız olması), madde kullanımı, çocuklukta şiddete çok fazla maruz kalma veya tanık olma, sosyopati, ataerkil yapı ve değerler (gelenekler, namus kavramı, erkek-güçlü ve kadın-zayıf algısı).

Genel olarak bakıldığında şiddet; fiziksel, cinsel, ekonomik, psikolojik şiddet olarak değişik türlerde ortaya çıkmaktadır. Bu türlerin yanı sıra günümüzde teknoloji kullanımının yaygınlaşmasıyla siber zorbalık da yakın partner şiddetinde incelenen bir konu haline gelmiştir (Hy, 2017). Şiddetin türü ne olursa olsun; verdiği fiziksel hasarın yanı sıra psikolojik hasar oldukça dikkat çekmektedir. Romantik ilişkilerde partnerin saldırgan davranışlarına maruz kalmak mağdurda anksiyete, depresyon, düşük benlik kaygısı, intihara teşebbüs, düşük yaşam doyumu ile sonuçlanmaktadır (Carden, 1994; Zlotnick vd., 2006).

Kadına yönelik şiddetin toplumsal boyutta da birçok olumsuz sonucu vardır. Toplumda faile veya mağdura karşı kamuoyunun oluşması, toplumsal düzenin olumsuz etkilenmesi, mevcut yasaların sorgulanması, yeni yasa tasarısı oluşturmanın maddi-manevi toplum düzeni üzerinde etkisi, mağdurun ve failin hem psikolojik hem tıbbi olarak tedavi edilmesinin maddi-manevi bedeli bu sonuçlara örnektir. Dolayısıyla artık hem insan haklarına aykırılığı hem de birçok açıdan olumsuz sonuca sebebiyet vermesi nedeniyle kadına yönelik şiddet önlem alınması gereken evrensel bir problemdir.

Kadına yönelik şiddet toplumu çok yönlü etkileyen bir problem olduğundan sosyal bilimler alanında üzerinde durulan bir konudur. Psikoloji literatürü incelendiğinde kadına yönelik şiddet ile ilişkili en çok üzerinde durulan değişkenlerden biri de bağlanma stilleridir. Çocuklar ve onları yetiştirenler, özellikle anneleri arasındaki ilişkiye bağlanma ilişkileri denilmiştir. Buna göre üç tür bağlanma stili vardır; güvenli anne-çocuk ilişkisi, kaygılı anne-çocuk ilişkisi ve kaçınmacı anne-çocuk ilişkisi (Bowlby, 1969; Bowlby, 1973; Ainsworth vd., 1978). Çağdaş gelişim psikolojisi perspektifinde bağlanma değerlendirildiğinde; bakım verenle kurulan etkileşim kalıplarımız, gelecekte diğer bireylerin davranışlarına yönelik beklentilerimiz ile ilişki içinde kendimize dair beklentilerimizin temelini oluşturmaktadır (Barbaro, 2020). Dolayısıyla bebeklikte tanımlanan üç bağlanma stili (güvenli, kaygılı, kaçınan) yetişkinlikte de romantik ilişkilerde kendini göstermektedir (Hazan ve Shaver, 1987). Ainsworth vd., (1978)' e göre güvenli bağlanan bebekler bağlanma gerçekleştiği kişiyle ayrılrsa bile kısa bir üzüntü duyduktan sonra oyun oynamaya devam edebilir, kolayca rahatlatılabilir. Bununla birlikte güvenli bağlanma stiline sahip bireyler partnerlerine karşı güven duyarlar ve romantik ilişkilerinde kıskançlık veya ayrılık kaygısından dolayı çıkan problemler görülmemektedir (Hazan ve Shaver, 1987). Güvensiz bağlanma stiline sahip partnerler arasındaki ilişkide çiftlerden biri; diğeri özerklik talep ettiğinde bunu tehdit olarak algılayabilir, bunu geri dönüşü olmayan bir ayrılık gibi algılar. Buna karşılık sadece ona karşı yakınlığını ve kontrolünü koruyarak güven hisseder. Diğer partner de partnerinin yakınlığını ve yakınlık ihtiyacını kendi özerkliği için baskı ve tehdit olarak algılayabilir. Bu çelişkili bakış açıları, genellikle çiftlerden biri veya her ikisi tarafından uygulanan, sıklıkla şiddet oluşturan olumsuz davranış örüntülerine yol açmaktadır (Hazan ve Shaver, 1987). Bütün bunlar düşünüldüğünde yetişkin bağlanma stilleri; ilişki beklentilerindeki bireysel farklılıkları, duygu düzenleme stratejilerini ve partnerlerin birbirlerine olan davranış örüntülerini tanımladığı için kadına yönelik şiddet tutumu çalışmasına oldukça uygundur.

Bağlanma stillerinin yanı sıra kadına yönelik şiddet araştırmalarında hem fail hem de mağdur açısından değerlendirilen önemli bir diğer değişken ise algılanan sosyal destektir. Algılanan sosyal destek; bireylerin sosyal ağlarında bulunan kişiler tarafından sevildiklerine, değerli olduklarına, ihtiyaç halinde korunacağına, onlardan yardım göreceğine olan inancıdır (Lepora vd., 1999) ve bireyin özsaygısını olumlu etkileyen bir süreçtir (Wu ve Mok, 2007). Romantik ilişki bağlamında bakıldığında da algılanan sosyal destek birçok araştırmaya konu olmuş, özellikle bağlanma ile ilişkisi üzerinde durulmuştur. Güvensiz bağlanma yönelimleri ile ilişkili olarak başkalarının varlığı ve güvenilirliğine dair önyargılar, diğer insanlar tarafından sağlanan yardımın varlığı ve kalitesi gibi sosyal destek algılarını bozabilmektedir (Sirois ve ark., 2016). Mikulincer ve Shaver (2007)'a göre ister kaygılı ister kaçınan olsun; güvensiz bağlanan bireyler ön yargılı sosyal destek algılarına sahiptir ve mevcut desteği algılamayla birlikte hatırlama olasılıkları da çok düşüktür. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile ilgili çalışmalarda hem fail hem de mağdura yönelik müdahalelere yer verilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Algılanan sosyal destek, bağlanma ve kadına yönelik şiddet tutumu arasındaki ilişkilerin incelenmesinin gelecek çalışmalara ışık tutacağı, bununla birlikte psikolojik danışma müdahalelerine yol gösterici olabileceği öngörülmektedir. Dolayısıyla algılanan sosyal destek ve bağlanmanın kadına yönelik şiddet tutumunun yordayıcısı olup olmadığını incelemek literatüre bu bağlamda bir katkı sağlayacaktır. Bu çalışmanın amacı romantik ilişkilerde kadına yönelik şiddet tutumu, bağlanma stilleri ve algılanan sosyal destek arasındaki ilişkileri incelemektir. Araştırmada bu temel amaca bağlı olarak aşağıdaki alt problemlere yanıt aramak amaçlanmıştır.

1. Yetişkinlerin kadına yönelik şiddet tutumu puanları cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermekte midir?
2. Yetişkinlerin kadına yönelik şiddet tutumu puanları medeni duruma göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermekte midir?
3. Yetişkinlerin kadına yönelik şiddet tutumu puanları eğitim düzeyine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermekte midir?
4. Romantik ilişkilerde kadına yönelik şiddet tutumu, algılanan sosyal destek ve bağlanma stilleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmakta mıdır?
5. Romantik ilişkilerde algılanan sosyal destek ve bağlanma stilleri kadına yönelik şiddet tutumunu anlamlı düzeyde yordamakta mıdır?

Yöntem

Örneklem

Araştırmaya gönüllülük esasına dayalı olarak uygun örnekleme yoluyla ulaşılan 639 kişi katılmıştır. Anket formlarında en az bir ölçeği eksik dolduran ya da uç değerlere sahip toplam 34 kişi analizlere dâhil edilmemiştir. Toplam 605 kişiden oluşan örneklemin; %5.3'ü 20 yaş ve altında, %66.6'sı 21-30 yaş, %15.2'si 31-40 yaş, %9.6'sı 41-50 yaş, %3'ü 51-60 yaş ve %0.3'ü 60 yaş üzeridir. Katılımcıların %70.9'u kadın, %29.1'i erkektir. Çalışmaya katılanların %31.9'u evli, %68.1'i bekar olduğunu bildirmiştir. Örneklemin eğitim durumunun ise %1.7'si ilkokul, %1.2'si ortaokul, %10.4'ü lise, %69.4'ü üniversite, %17.4'ü lisansüstü eğitim olduğu görülmektedir. Katılımcıların %7.1'i düşük, %86.1'i orta, %6.8'i yüksek sosyoekonomik düzeye sahip olduğunu bildirmiştir. Çalışmaya katılanların %40.3'ü herhangi bir yerde çalışmamakta, %57.5 i çalışmakta ve %2.1'i emeklidir. Romantik ilişki/evlilik süresi bağlamında değerlendirildiğinde örneklemin %33.7'sinin herhangi bir romantik ilişkisi bulunmamakta, %10.2'sinin romantik ilişki/evlilik süresinin 1 yıldan az, %15.5'inin 1-3 yıl, %40.5'inin 3 yıldan fazla olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri; Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği, İSKEBE Kadına Yönelik Şiddet Tutumu Ölçeği ve demografik bilgilerin yer aldığı Kişisel Bilgi formu kullanılarak toplanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Katılımcıya ait yaş, eğitim düzeyi, medeni durum, ilişkisinin süresi, gelir düzeyi gibi demografik bilgilere yer verilerek hazırlanmış kişisel bilgi formudur.

Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği

Ölçeğin orijinal formu Zimet vd., (1988) tarafından Amerika Birleşik Devletleri'nde geliştirilmiştir. Bu ölçeği Türkiye'ye uyarlamak adına ilk girişim Eker ve Arkar (1995) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin aile, arkadaş ve özel bir insandan alınan destek olmak üzere 3 alt boyutu vardır. Ölçekte her alt boyuttan 4'er olmak üzere toplamda 12 soru bulunmaktadır ve ölçek 7'li likert tipi bir ölçektir. Bu ilk yapılan Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yeterli olsa da "özel bir insan" alt ölçeğinin yapı geçerliği bakımından en zayıf ölçek olduğu görülmüştür (Eker vd., 2001). Bunun üzerine yıllar sonra araştırmacılar tarafından bu yapılan Türkçe formunun tekrar gözden geçirilmesine karar verilmiştir. Yeni çalışma, yatarak tedavi gören psikiyatri hastaları, cerrahi müdahalenin yapıldığı hastalar ve rastgele seçilmiş hasta ziyaretçilerinden oluşan üç farklı gruptan veri toplanarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılan Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği Gözden Geçirilmiş Formu'nun üç grup için de hem üç alt ölçeğin hem de formun genelinin Cronbach Alpha değeri .80 ile .95 arasında değişmektedir. Ölçeğin geçerliği ölçüt geçerliğine bakılarak değerlendirilmiştir. Ölçüt geçerliği için Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin alt boyutları ile UCLA Yalnızlık Ölçeği, Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, Beck Umutsuzluk Ölçeği ve Belirti Tarama Listesi (SCLA-90-R) kullanılmıştır. Her üç örneklem için de bu ölçekler ile ÇBASDÖ ve alt faktörleri arasında anlamlı düzeyde korelasyon bulunmuştur (Eker vd., 2001). Bu çalışmada ise Çok Boyutlu Algılan Sosyal Destek Ölçeğinin iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .87 bulunmuştur.

Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği

Erzen (2016) tarafından geliştirilen Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği; güvenli bağlanma stili alt ölçeğinde 5 madde, kaçınan bağlanma stili alt ölçeğinde 7 madde ve kaygılı-kararsız bağlanma stili alt ölçeğinde 6 madde olmak üzere toplamda 18 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Ölçek 5'li likert tipi bir ölçektir (1= Kesinlikle katılmıyorum, 5=Kesinlikle katılıyorum). Güvenirlik analizi sonucunda kaçınan bağlanma stili için belirlenen Cronbach Alpha değeri .80, güvenli bağlanma stili için belirlenen Cronbach Alpha değeri .69 ve kaygılı-kararsız bağlanma stili için belirlenen Cronbach Alpha değeri .71 olarak bulunmuştur. Geçerlik çalışmaları kapsamında dil, içerik ve yapı geçerliği incelenmiştir. Dil ve anlam geçerliği için Cohen Kappa uyuma indeksi .87, içerik geçerliği için Cohen Kappa uyuma indeksi .72 olarak hesaplanmıştır. Yapı geçerliği için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri kullanılmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda maddeler üç boyut altında tutarlı bir şekilde toplanmış, doğrulayıcı faktör analizine göre ise Uyum iyiliği indeksi (GFI) .93, AGFI değeri ise .90 olarak belirlenmiştir (Erzen, 2016). Bu çalışmada yapılan güvenilirlik analizinde ise iç tutarlılık

güvenirlilik katsayısının güvenli bağlanma stili için .59, kaçınan bağlanma stili için .71, kaygılı-kararsız bağlanma için .82 olduğu belirlenmiştir.

İSKEBE Kadına Yönelik Şiddet Tutumu Ölçeği

İSKEBE Kadına Yönelik Şiddet Tutumu Ölçeği Kanbay vd (2017) tarafından, bireylerin kadına yönelik şiddete karşı tutumlarını belirlemek üzere geliştirilmiştir. Ölçekte bedene yönelik tutumlar (fiziksel ve cinsel) ve kimliğe yönelik tutumlar (psikolojik ve ekonomik) olmak üzere iki alt boyut bulunmaktadır. Bedene yönelik tutumlar alt boyutunda 16 madde, kimliğe yönelik tutumlar alt boyutunda 14 madde olmak üzere toplam 30 maddeden oluşan ölçekte iki adet ters madde bulunmaktadır. Ölçek 5'li likert tipi ölçektir (1=Tamamen katılıyorum, 5=Hiç katılmıyorum). Ölçekten alınan puanların yüksekliği kadına yönelik şiddete olumsuz yaklaşıldığını (bireyin kadına şiddete karşı olduğunu) göstermektedir. Cronbach Alpha değeri bedene yönelik tutumlar alt boyutu için .80, kimliğe yönelik tutumlar alt boyutu için .83, ölçeğin geneli için .86 olarak belirlenmiştir. Ölçek en az ilkokul mezunu 15-65 yaş aralığındaki bireylere uygulamaya uygundur. Geçerlik çalışmaları kapsamında ölçeğin yapı geçerliği ve iç geçerliği incelenmiştir. Yapı geçerliği için faktör analizi kullanılmıştır. Faktör analizi uygunluğuna göre Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı .96, Bartlett testi sonucu ise 21972.02 ($p<.01$) olarak hesaplanmıştır. İç geçerlik için alt grup-üst grup uygulamasına başvurulmuş ve alt grupla üst grubun tutum puanları ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p<.01$) (Kanbay vd., 2017). Bu çalışmada ise İSKEBE Kadına Yönelik Şiddet Tutumu Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenirlilik katsayısı .91 olarak belirlenmiştir.

Veri Analizi

Araştırma için toplanan veriler SPSS 16.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın amacına yönelik Spearman's Rho korelasyon katsayısı, Mann Withney-U testi, Kruskal Wallis testi ve basit doğrusal regresyon analizleri kullanılmıştır.

Bulgular

Aşağıda araştırmanın bulguları araştırma sorularına göre sırasıyla açıklanmıştır. Normallik analizine göre örneklemin kadına yönelik şiddet tutumu ortalamalarının normal dağılım göstermediği görülmüştür. Bu yüzden analizlerde non-parametrik testler kullanılmıştır.

Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Yetişkinlerin kadına yönelik şiddet tutumu puanları cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 1'de cinsiyete göre kadına yönelik şiddet tutumunun incelenmesine dair Mann Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 1. Cinsiyete Göre Kadına Yönelik Şiddet Tutumu

	Kategori	N	S.O.	S.T.	U	P
İSKEBE-toplam	Kadın	429	324.30	139125.00	28614.00	.00*
	Erkek	176	251.08	44190.00		

* $p<.05$

Tablo 1 incelendiğinde bireylerin kadına yönelik şiddet tutumu puanlarının cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir ($p<.05$). Buna göre kadınların kadına yönelik şiddet tutumu toplam puanları erkeklere göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Kadınlar kadına yönelik şiddete; erkeklere nazaran daha karşıt bir tutum sergilemekte; erkekler için kadına yönelik şiddet kadınlara göre daha kabul edilebilir değerlendirilmektedir.

İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Yetişkinlerin kadına yönelik şiddet tutumu puanları medeni duruma göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 2'de medeni duruma göre kadına yönelik şiddet tutumunun incelenmesine dair Mann Whitney U testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 2. Medeni Duruma Göre Kadına Yönelik Şiddet Tutumu

	Kategori	N	S.O.	S.T.	U	P
İSKEBE- toplam	Evli	193	224.81	43389.00	24668.00	.00*
	Bekar	412	339.63	139926.00		

*p<.05

Tablo 2 incelendiğinde bireylerin kadına yönelik tutum puanlarının medeni duruma göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir (p<.05). Buna göre bekar bireylerin kadına yönelik şiddet tutumu toplam puanları evli bireylere göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Bekar bireyler kadına yönelik şiddete; evli bireylerle kıyaslandığında daha karşıt bir tutum sergilemekte; evli bireyler ise kadına yönelik şiddeti daha kabul edilebilir olarak değerlendirmektedir.

Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

Yetişkinlerin kadına yönelik şiddet tutumu puanları eğitim düzeyine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermekte midir?

Bireylerin eğitim düzeyine göre kadına yönelik şiddet tutumunun incelenmesine dair Kruskal-Wallis testi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Eğitim Düzeyine Göre Kadına Yönelik Şiddet Tutumu

	Kategori	N	S.O.	H	df	p
İSKEBE- toplam	İlkokul	10	101.00	43.04	4	.00*
	Ortaokul	7	110.79			
	Lise	63	221.12			
	Üniversite	420	312.89			
	Lisansüstü	105	344.61			

*p<.05

Tablo 3 incelendiğinde bireylerin kadına yönelik tutum puanlarının eğitim düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir (p<.05). Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını anlamak üzere yapılan post hoc analizlerine göre, diğer kademelere göre üniversite ve lisansüstü kademelerinden kaynaklı anlamlı bir farklılık gözükmemektedir. Üniversite ve lisansüstü kademeleri arasında ise kadına yönelik tutum puanlarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir (df=4, p<.05). Bu bulguya göre lise sonrasında akademik yaşantısına devam eden bireylerin kadına yönelik şiddete daha karşıt bir tutum sergilediği görülmekte; daha alt düzeyde eğitim seviyesine sahip bireyler için kadına yönelik şiddetin daha kabul edilebilir olduğu değerlendirilmektedir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Romantik ilişkilerde kadına yönelik şiddet tutumu, algılanan sosyal destek ve bağlanma stilleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmakta mıdır?

Örneklemden elde edilen veriler normal dağılım göstermediğinden dolayı kadına yönelik şiddet tutumu, bağlanma ve algılanan sosyal destek arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla Spearman's Rho korelasyonu kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Algılanan Sosyal Destek, Bağlanma ve Kadına Yönelik Şiddet Tutumu Arasındaki İlişki

	1.	2.	3.	4.
1. ASD				
2. GÜVBAĞ	.34*			
3. KAYBAĞ	-.39*	-.27		
4. KAÇBAĞ	-.17*	-.28	.39	
5.İSKEBE	.11*	.10	.03	-.10*

*p<.05

Tablo 4 incelendiğinde algılanan sosyal destek ile kadına yönelik şiddet tutumu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (r=.11, p<.05) ve kaçınan bağlanma ile kadına yönelik şiddet tutumu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki de bulgular arasındadır (r=-.10, p<.05). Ayrıca algılanan sosyal destek ile güvenli bağlanma arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır (r=.34, p<.05). Yine

algılanan sosyal destek ile kaygılı-kararsız bağlanma arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki ($r=-.39$, $p<.05$) ve algılanan sosyal destek ile kaçınan bağlanma arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r=-.17$, $p<.05$).

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Romantik ilişkilerde algılanan sosyal destek ve bağlanma stilleri kadına yönelik şiddet tutumunu anlamlı düzeyde yordamakta mıdır?

Algılanan sosyal destek ve bağlanma stillerinin kadına yönelik şiddet tutumunu ne düzeyde açıkladığını incelemek amacıyla çoklu regresyon analizine başvurulmuştur. Yapılan analiz, yalnızca algılanan sosyal desteğin kadına yönelik şiddet tutumu üzerinde anlamlı düzeyde etki yaratabileceğini göstermiş ($p<.05$), dolayısıyla analize yalnızca algılanan sosyal destek dâhil edilmiştir. Algılanan sosyal desteğin kadına yönelik şiddet tutumu üzerindeki etkisini gösteren regresyon analizi sonuçları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Algılanan Sosyal Desteğin Kadına Yönelik Şiddet Tutumuna Etkisi

	Standart Olmayan Katsayılar				Standart Olan Katsayılar			
	B	SEB	β	t	R	R ²	F	p
ASD	.11	.04	.11	2.81	.15	.02	6.62	.00

$p<.05$

Tablo 5 incelendiğinde algılanan sosyal destek, kadına yönelik şiddet tutumu toplam varyansının %2’sini açıklamaktadır ($R^2=.02$, $p<.05$).

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada romantik ilişkilerde kadına yönelik şiddet tutumu, bağlanma stilleri ve algılanan sosyal destek arasındaki ilişki incelenmiş, kadına yönelik şiddet tutumu puanları cinsiyet, medeni durum ve eğitim durumu açısından karşılaştırılmıştır. Bulgulara göre demografik değişkenlerden cinsiyet, medeni durum ve eğitim düzeyine göre kadına yönelik şiddet tutumu anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Algılanan sosyal destek ile kadına yönelik şiddet tutumu arasında anlamlı düzeyde pozitif ilişki bulunduğu da bulgular arasındadır ve algılanan sosyal desteğin kadına yönelik şiddet tutumunun yordayıcılarından biri olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca kaçınan bağlanma ile kadına yönelik şiddet tutumu arasında da anlamlı düzeyde negatif ilişki bulunmuştur.

Bulgular incelendiğinde kadına yönelik şiddet tutumunun cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Kadına yönelik şiddet tutumu puanlarının yükselmesi kadına şiddet yanlısı olmayan, kadına şiddete karşı çıkan bir tutum sergilenmesi anlamına gelmektedir. Buna göre kadınlar, erkeklere göre kadına yönelik şiddete ilişkin daha karşıt bir tutum geliştirmektedir. Kadınların şiddet gören taraf olarak şiddete yönelik karşıt bir tutum geliştirmesi beklenir bir durumken, erkeklerin aynı düzeyde tutum geliştirememesinin birçok nedeni olabilir. Toplumsal, kültürel ve geleneksel önyargılar (Serdar-Tekeli, 2011), ataerkil toplumlarda erkeğin kadından daha üstün görülmesi (Şenol ve Yıldız, 2013) ve cinsiyet rolleri (Bhanot ve Senn, 2007), erkeklerin kadınlardan daha fazla şiddet eğilimli olması (Kodan Çetinkaya, 2013) bu nedenlerden bazılarıdır. Birçok araştırmada kadınların erkeklerden daha fazla kadına yönelik şiddete karşıt tutum içerisinde olduğu, ve cinsiyet eşitliğine daha fazla önem verdiği; erkeklerin kadınlardan daha fazla kadına yönelik şiddeti meşrulaştırdığı bulgularına rastlanmaktadır (Bulut, 2016; Dağlar vd., 2017; Doran ve Hutchinson, 2017; Ergin vd., 2019 ; Yılmaz ve Yüksel, 2020; Taher ve Topatan, 2021; Keleşoğlu ve Esen, 2020).

Araştırmanın bir diğer bulgusu kadına yönelik şiddet tutumunun medeni duruma göre anlamlı düzeyde farklılaştığıdır. Buna göre bekâr bireyler evlilerden daha fazla kadına yönelik şiddete karşı bir tutum geliştirmektedir. Evli bireylerin kadına yönelik şiddeti daha fazla kabullendiği görülmektedir. Kendirci (2013)’nin yaptığı bir çalışmaya göre evli bireylerde şiddeti minimize etme, kabul etme veya da partneri suçlama eğilimlerinde cinsiyete göre anlamlı düzeyde bir farklılık görülmektedir. Bu durum, özellikle ataerkil toplumlarda evlilik akdine verilen önem, kadınların boşanmaya yönelik tutumunun olumsuzluğu gibi toplumsal sebeplerle açıklanabilir. Bu bulguyu destekleyen ve bekar bireylerin evli bireylere göre daha fazla cinsiyet eşitliğini savunduğunu öne süren birçok araştırma mevcuttur (Vespa, 2009; Cunningham vd., 2005; Öngen ve Aytaç, 2013; Özden ve Gölbaşı, 2018; Selçuk, 2021).

Eğitim düzeyine göre kadına yönelik şiddet tutumu incelendiğinde anlamlı bir farklılaşma görülmektedir. Buna göre yüksek lisans ve üniversite mezunları; lise, ortaokul ve ilkokul mezunu olanlara göre kadına yönelik şiddete daha fazla karşı bir tutum sergilemektedir. Lisans ve lisansüstü mezunları kendi

aralarında karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Artan eğitim düzeyinin yanı sıra; yükseköğretim kurumlarında toplumsal cinsiyet rollerine yönelik verilen eğitimlerin bu bağlamdaki tutumlara olumlu yönde katkı sağladığı (Allana vd., 2010; Altınova ve Adıgüzel, 2013; Uzun vd., 2017; Ergin vd., 2019) görülmektedir. Bu çalışmaların bulgularına göre de lisans ve lisansüstü eğitim almış bireylerin kadına yönelik şiddete karşı tutumları da farklılaşmaktadır. Bazı araştırmalarda eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılığa rastlanamasa da (Bond ve Bond, 2004; Yılmaz ve Yüksel, 2020) araştırmaların bu bulgusunu destekleyen çalışmalar da mevcuttur (Kimter ve Sezgin, 2018; Serinyel, 2021).

Bu araştırmada algılanan sosyal destek ile kadına yönelik şiddete karşı tutum sergileme arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Buna göre algılanan sosyal destek düzeyleri yüksek bireyler kadına yönelik şiddete daha fazla karşı çıkmaktadır. Hem mağdur açısından hem de fail açısından algılanan sosyal desteğin kadına yönelik şiddete karşı önleyici bir değişken olduğunu; algılanan sosyal destek ile kadına yönelik şiddete karşı bir tutum sergileme arasında pozitif bir ilişki olduğunu destekleyen araştırmalar literatürde mevcuttur (Dias vd., 2018; Utkan, 2019; Ragavan vd., 2020; Guerrero-Molina vd., 2020).

Bağlanma stilleri ve kadına yönelik şiddet tutumu arasındaki ilişki incelendiğinde yalnızca kaçınan bağlanma stili ile kadına yönelik şiddet tutumu arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki görülmüştür. Buna göre kaçınan bağlanma stiline sahip bireyler kadına yönelik şiddete karşı daha fazla kabullenici bir tutum sergilemektedirler. İlişkilerde bağlanmaktan kaçınan bireylerin eşlerine karşı toleransının düşük olması, eşin varlığının onların özgürlüğünün kısıtlanmasıyla bağdaştırılmasının yarattığı gerilim şiddet eğilimini arttırabilir. Bağlanma ile kadına yönelik şiddet tutumu arasında anlamlı ilişkiler elde etmeyen çalışmalar (McClure & Parmenter, 2017; McArthur, 2010; Lawson vd., 2006) bulunsa da araştırmaların bu bulgusunu destekleyen çalışmalar da mevcuttur (Weston, 2008; Godbout vd., 2009; Bonache vd., 2017). Kaygılı bağlanma stiline sahip bireylerin romantik ilişkiyi kaybetme kaygısıyla şiddeti kabullenici bir tutum sergilemesi de beklenen bir durumdur. Bazı araştırma sonuçları kaygılı-kararsız bağlanma ile kadına yönelik şiddet arasında da anlamlı düzeyde ilişki bulsa da (Frey vd., 2011; Shechory, 2013) bu araştırmaların bulguları bu bulguyu desteklememektedir. Araştırmada her ne kadar bağlanma ile kadına yönelik şiddet tutumu arasındaki ilişkiyi gösteren bir bulguya rastlansa da yapılan regresyon analizine göre bağlanma stilleri kadına yönelik şiddet tutumunun anlamlı bir yordayıcısı değildir.

Son olarak araştırmaların sonuçlarına göre algılanan sosyal destek ile güvenli bağlanma arasında anlamlı düzeyde pozitif ilişki bulunmaktadır. Buna göre güvenli bağlanan bireylerin algılanan sosyal destek düzeyleri daha fazladır. Kaygılı bağlanan bireylerin sosyal ilişkiye dair beklentileri yüksek olabilir, karşılarındakinin gösterdiği desteği yeterli bulamayabilir. Kaçınan bağlanma stiline sahip bireyler ise ilişki kurmayı özgürlüklerine karşı tehdit olarak algıladığı için karşılarındakinine mesafe koyabilir. Literatürde bu bulguyu destekleyen araştırmalar mevcuttur (Sirois vd., 2016; Gülada, 2016).

Araştırmanın bulgularına göre şu önerilerde bulunulabilir:

- Kadına yönelik şiddet tutumu, algılanan sosyal destek ve bağlanma stili arasındaki ilişkinin kadına yönelik şiddet mağduru ve faili katılımcılarla incelenmesi konu hakkında daha güvenilir sonuçlar elde edilmesine katkı sağlayacaktır.
- Gelecek araştırmalarda bağlanma stilleri ile kadına yönelik şiddet tutumu arasındaki ilişkide algılanan sosyal desteğin aracı rolü incelenebilir.
- Şiddet gören kadınlara yönelik yapılacak psikolojik danışma uygulamalarında sosyal destek odaklı müdahalelere yer verilebilir.
- Kadına yönelik şiddet failerine yönelik yapılacak psikolojik danışma uygulamalarında sosyal destek odaklı müdahalelere yer verilebilir.

Ek Bilgi

Yazarlar, makaleye eşit oranda katkı sunmuş ve makalede raporlanan çalışmanın yapılması ve raporlanmasında herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemişlerdir.

ORCID ve İletişim

Hilal Yardım <https://orcid.org/0000-0001-7742-968X>, E-posta: hilalyardim@icloud.com

Melek Demir <https://orcid.org/0000-0002-1280-5952>, E-posta: mkalkan@omu.edu.tr

Kaynaklar

- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation*. Taylor & Francis.
- Allana, A. Asad N., Sherali, Y. (2010). Gender in academic settings: role of teachers. *International Journal of Innovation, Management and Technology*, 1(4), 343-348. Erişim adresi: <http://www.ijimt.org/papers/63-C053.pdf>
- Altınova, H. H. & Adıgüzel, Ö. (2013). Yaratıcı drama yöntemiyle verilen toplumsal cinsiyet eğitimi programının değerlendirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 8(16), 15-32. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ydrama/issue/34686/383448>
- Barbaro, N.M. (2020). *The associations between attachment orientations and intimate partner violence perpetration and victimization*, (Publication No.27744718) [Doctoral dissertation, Oakland University]. ProQuest Dissertations and Theses Global.
- Bhanot, S., & Senn, C. Y. (2007). Attitudes towards violence against women in men of South Asian ancestry: Are acculturation and gender role attitudes important factors?. *Journal of Family Violence*, 22(1), 25-31. doi: 10.1007/s10896-006-9060-0
- Bonache, H., Gonzalez-Mendez, R., and Krahé, B. (2017). Romantic attachment, conflict resolution styles, and teen dating violence victimization. *Journal of Youth and Adolescence*. 46, 1905–1917. doi: 10.1007/s10964-017-0635-2
- Bond, S.B., Bond, M. (2004). Attachment styles and violence within couples, *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 192(12), 857-863. doi: 10.1097/01.nmd.0000146879.33957.ec
- Bowlby, J. (1969). *Attachment: Attachment and loss: Vol. 1. Attachment*. Basic Books
- Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss: Separation anxiety and anger*. Basic Books
- Bulut, M.B. (2016). Kadına yönelik şiddet ile dini dünya görüşleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Bilimname*, 3, 83-108. doi: <http://dx.doi.org/10.21646/bilimname.2016.13>
- Carden, A. D. (1994). Wife abuse and wife abuser: review and recommendations. *The Counseling Psychologist*, 22, 539-582. doi: <https://doi.org/10.1177/0011000094224001>
- Cunningham, M., Beutel, A.M., Barber, J.S. &, Thornton, A. (2005). Reciprocal relationships between attitudes about gender and social contexts during young adulthood. *Social Science Research*, 34, 862–892. doi: <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2005.03.001>
- Dağlar, G., Bilgiç, D., Demirel, G. (2017). Ebelik ve hemşirelik öğrencilerinin kadına yönelik şiddete ilişkin tutumları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 10 (4), 220-228. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deuhfed/issue/46787/586700>
- Dias, N., Costa, D., Soares, J., Hatzidimitriadou, E., Ioannidi-Kapolou, E., Lindert, J., Sundin, O., Toth, O., Barros, H. and Fraga, S. (2018) Social support and intimate partner violence victimization among adults from six European countries. *Family Practice*, 36(2), 117-124. doi: <https://doi.org/10.1093/fampra/cmy042>
- Doran, F., & Hutchinson, M. (2017). Student nurses' knowledge and attitudes towards domestic violence: results of survey highlight need for continued attention to undergraduate curriculum. *Journal of Clinical Nursing*, 26(15-16), 2286-2296. doi: 10.1111/jocn.13325
- Eker, D., & Arkar, H. (1995). Perceived social support: psychometric properties of the MSPSS in normal and pathological groups in a developing country. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*, 30(3), 121-126. Erişim adresi: <https://link.springer.com/article/10.1007/BF00802040>
- Eker, D., Arkar, H. ve Yıldız, H. (2001). Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin gözden geçirilmiş formunun faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 12(1), 17-25 Erişim adresi: <https://toad.halileksi.net/sites/default/files/pdf/cok-boyutlu-algilanan-sosyal-destek-olcegi-toad.pdf>
- Ergin, A., Bekar, T., & Aydemir Acar, G. (2019). Tıp fakültesi öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine yönelik tutumları ve etkileyen faktörler. *Fırat Tıp Dergisi*, 24(3), 122-128. Erişim adresi: <http://www.firattipdergisi.com/text.php3?id=1163>

- Erzen, E. (2016). Üç boyutlu bağlanma stilleri ölçeği. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 01-21. doi: 10.17679/iuefd.17323631
- Frey, L., Blackburn, K., Werner-Wilson, R., Parker, T., and Wood, N. (2011). Posttraumatic stress disorder, attachment, and intimate partner violence in a military sample: a preliminary analysis. *Journal of Feminist Family Therapy*, 23, 218–230. doi: 10.1080/08952833.2011.604530
- Godbout, N., Sabourin, S., Dutton, D., and Lussier, Y. (2009). Early exposure to violence, domestic violence, attachment representations, and marital adjustment. *Personal Relationships*, 16, 365–384. doi: 10.1111/j.1475-6811.2009.01228.x
- Guerrero-Molina, M., Moreno-Manso, J.M., Guerrero-Barona, E., Cruz-Márquez, B. (2020). Attributing responsibility, sexist attitudes, perceived social support and self-esteem in aggressors convicted for gender-based violence, *Journal of Interpersonal Violence*, 35(21-22), 4468-4491. doi:10.1177/0886260517715025
- Gülada, F. (2016). *The predictor variables of depressive symptoms among young adults in Turkey: Insecure attachment dimensions, neuroticism and perceived social support*. Master Thesis, Bahçeşehir University.
- Harcar, T., Çakır, Ö., Sürgeveli, O., Budak, G. (2008). Kadına yönelik şiddet ve Türkiye'de kadına yönelik şiddetin durumu. *Tematik yazılar, toplum ve demokrasi*. 2(4):51-70. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/pub/toplumdd/issue/22728/242563>
- Hazan, C., Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process, *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(3), 511-524. Erişim adresi: <https://doi.org/10.1037/0022-3514.52.3.511>
- Hy, J.P. (2017). *Attachment, attitudes toward intimate partner violence, and their relation to perceptions of coerced sexting*. (Publication No. 10682258) [Doctoral dissertation, University of La Verne]. ProQuest Dissertations and Theses Global.
- Jasinski, J.L. (2001). Physical violence among Anglo, African American, and Hispanic Couples: Ethnic differences in persistence and cessation. *Violence and Victims*, 16(5), 479-490. Erişim adresi: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11688924/>
- Kanbay, Y., Aslan Ö., Işık, E., Tektaş, P. (2017). İSKEBE Kadına Yönelik Şiddet Tutum Ölçeği (İSKEBE Tutum Ölçeği) geliştirme çalışması, *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 18(5), 453-459. doi: 10.5455/apd.256374
- Keleşoğlu, S., Esen, Y. (2020). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kadına yönelik şiddet tutumlarının incelenmesi, *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 6(2), 273-298. doi: 10.47615/issej.826164.
- Kendirci, A. (2013). *Evli bireylerin öfke ifade tarzları ve şiddet sorumluluğunun incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Kimter, N., Sezgin, G. (2018). Kadına yönelik aile içi fiziksel şiddet, fiziksel şiddeti meşrulaştırma, dindarlık ve dini başa çıkma üzerine ampirik bir araştırma. *Kesit Akademi Dergisi*, 4(17), 193-227. doi: [10.18020/kesit.1575](https://doi.org/10.18020/kesit.1575)
- Klevens, J., Shelley, G., Clavel-Arcas, C., Barney, D.D., Tobar, C., Duran, E.S., Barajas- Mazaheri, R. & Esparza, J. (2007). Latino's perspectives and experiences with intimate partner violence. *Violence against Women*, 13(2), 141-158. doi: <https://doi.org/10.1177/1077801206296980>
- Kodan Çetinkaya, S. (2013). Üniversite öğrencilerinin şiddet eğilimlerinin ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Nesne*, 1(2), 21-43. doi: <https://doi.org/10.7816/nesne-01-02-02>
- Lawson, D. M., Barnes, A. D., Madkins, J. P., and Francois-Lamonte, B. M. (2006). Changes in male partner abuser attachment styles in group treatment. *Psychotherapy Theory Research Practice Training*, 43(2) , 232. doi: 10.1037/0033-3204.43.2.232
- Lepora, S. J. Evans, G.W. Schneider, M. L. (1999). Dynamic role of social support in the link between chronic stress and psychological distress. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(6), 899-909. doi: [10.1037//0022-3514.61.6.899](https://doi.org/10.1037//0022-3514.61.6.899)
- Lewis S.F., Fremouw W. (2001). Dating violence: A critical review of the literature. *Clinical Psychology Review*, 21, 105–127. doi: [https://doi.org/10.1016/S0272-7358\(99\)00042-2](https://doi.org/10.1016/S0272-7358(99)00042-2)

- McArthur, L.E. (2010). *Intimate partner violence, attachment, and co-parenting intervention outcomes among latino teen parents*. (UMI number: 3419374). [Doctoral dissertation, The University of Utah]. ProQuest Dissertations and Theses Global.
- McClure, M. M., and Parmenter, M. (2017). Childhood trauma, trait anxiety, and anxious attachment as predictors of intimate partner violence in College Students. *Journal of Interpersonal Violence*. doi: 10.1177/0886260517721894.
- Mihalic S.W., Elliott D. (1997). A social learning theory model of marital violence. *Journal of Family Violence*, 12,21–47. Erişim adresi: <https://link.springer.com/article/10.1023/A:1021941816102>
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). Boosting attachment security to promote mental health, prosocial values, and inter-group tolerance. *Psychological Inquiry*, 18(3), 139–156.
- Öngen B, Aytaç S. (2013). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ve yaşam değerleri ilişkisi. *Sosyoloji Konferansları*. 48, 1-18. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/iusoskon/issue/9552/119306>
- Özden, S. & Gölbaşı, Z. (2018). Sağlık Çalışanlarının Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi. *Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(3), 95-100. doi: 10.30934/kusbed.420223
- Ragavan, M.I., Culyba, A.J., Shaw, D., Miller, E. (2020). Social support, exposure, to parental intimate partner violence, and relationship abuse among marginalized youth. *Journal of Adolescent Health*, 67, 127-130. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2020.01.020>
- Riggs D.S., Caulfield M.B., Street A.E. (2000) Risk for domestic violence: factors associated with perpetration and victimization. *Journal of Clinical Psychology*, 56, 1289–1316. doi: [https://doi.org/10.1002/1097-4679\(200010\)56:10<1289::AID-JCLP4>3.0.CO;2-Z](https://doi.org/10.1002/1097-4679(200010)56:10<1289::AID-JCLP4>3.0.CO;2-Z)
- Serdar-Tekeli, E. (2011). *Toplumsal cinsiyet çerçevesinde kadın mağduriyeti*. Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi.
- Selçuk, S. (2021). *Kadınların toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları açısından bağlanma stili, kadına yönelik şiddet tutumu ve benlik saygısının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi.
- Serinyel, E. (2021). *Yetişkin erkeklerin kadına yönelik şiddet tutumu ile çelişik duygulu cinsiyetçilik ve narsisizm düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi.
- Shechory, M. (2013). Attachment styles, coping strategies, and romantic feelings among battered women in shelters. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 57, 425–444. doi: 10.1177/0306624X11 434917
- Sirois, F., Millings, A., Hirsch, J. (2016) Insecure attachment orientation and well-being in emerging adults: The roles of perceived social support and fatigue. *Personality and Individual Differences*, 101. pp. 318-321. doi: <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.06.026>
- Straus, M.A. (1977). Wife beating: How common and why?. *Victimology*, 2, 443–458. Erişim adresi: <https://psycnet.apa.org/record/1979-08676-001>
- Şenol, D., & Yıldız, S. (2013). *Kadına yönelik şiddet algısı-kadın ve erkek bakış açılarıyla*. Mutlu Çocuklar Derneği Yayınları.
- Taher, Z.O., Topatan, S. (2021). Hemşirelik öğrencilerinin duygusal öz-yeterlik düzeylerinin kadına yönelik şiddete ve şiddete uğrayan kadına karşı mesleki rollerine ilişkin tutumlarına etkisi. *Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi Dergisi*, 29(2), 223-234. doi: 10.5336/mdethic.2020-79569
- United Nations Human Rights Office Of The High Commissioner. (1993, Dec 20). *Declaration on the elimination of violence against women*. (48/104). <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/violenceagainstwomen.aspx>
- Utkan, R. (2019). *Romantik ilişkide psikolojik şiddet, algılanan sosyal destek ve öz yeterlik ilişkisinin incelenmesi*, Yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Uzun, Z., Erdem, S., Güç, K., Şafak Uzun, A., Erdem, E.(2017). Toplumsal cinsiyet algısı ve toplumsal cinsiyet rollerine eğitimin etkisi: Deneysel bir çalışma. *Journal of Human Sciences*, 14(1), 678-693. doi: 10.14687/jhs.v14i1.4354

- Vespa, J. (2009). Gender ideology construction: A life courses and intersectional approach. *Gender and Society*, 23(3), 363–87. doi: <https://doi.org/10.1177/0891243209337507>
- Weston, R. (2008). Insecure attachment mediates effects of partners' emotional abuse and violence on women's relationship quality. *Journal of Family Violence* 23, 483–493. doi: 10.1007/s10896-008-9176-5
- Witt, D.D. (1987). A conflict theory of family violence. *Journal of Family Violence*, 2, 291–301. Erişim adresi: <https://link.springer.com/article/10.1007/BF00993296>
- World Health Organization. (1997, July). *Violence against women: A priority health issue*. https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/63553/WHO_FRH_WHD_97.8.pdf?sequence=1
- World Health Organization (2002) *World Report on Violence and Health*. Geneva: WHO. http://www5.who.int/violence_injury_prevention/download.cfm?id=0000000582
- World Health Organization. (2020, Apr 7). *Covid-19 and violence against women: What the health sector/system can do*. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331699/WHO-SRH-20.04-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Wu, Q. & Mok, B. (2007). Mental health and social support: a pioneering study on the physically disabled in southern China. *International Journal of Social Welfare*, 16, 41-54. doi: [10.1111/j.1468-2397.2006.00415.x](https://doi.org/10.1111/j.1468-2397.2006.00415.x)
- Yılmaz, E. B., & Yüksel, A. (2020). Factors affecting nursing students' attitudes towards violence against women: a cross-sectional study. *Central European Journal of Nursing and Midwifery*, 11(2), 85-93. doi: [10.15452/cejnm.2020.11.0013](https://doi.org/10.15452/cejnm.2020.11.0013)
- Yüksel-Oktay, E. (2015). Türkiye'nin ve dünyanın ortak sorunu: Kadına şiddet, *Akademik Araştırmalar Dergisi*, 64, 57-118. Erişim adresi: <https://app.trdizin.gov.tr/makale/TWpNMk9EQTRPQT09/turkiye-nin-ve-dunyanin-ortak-sorunu-kadina-siddet>
- Zimet, G.D., Dahlen, N.W., Zimet, S.G., Farley, G.K. (1988). The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *Journal of Personality Assessment*, 52, 30-41. doi: <https://doi.org/10.17233/sosyoekonomi.2019.03.10>
- Zlotnick, C., Johnson, D. M., & Kohn, R. (2006). Intimate partner violence and long-term psychological functioning in a national sample of American women. *Journal of Interpersonal Violence*, 21, 262-275. doi:10.1177/08862660505282564.

Etik Beyan

Yapılan bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul Onayına İlişkin Bilgi

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı = Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi=30.04.2021

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası=2021/326